

Handläggare: Eva Woll Tegbäck
Telefon: 08 - 508 35 528

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 19 mars 2013

Ärende 5

Remissyttrande över förslag till riktlinjer för lex Sarah

Remiss från Kommunstyrelsen Dnr: 325-1033/2012

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart.

Charlotte Svensson
Arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
Utvecklingschef

Sammanfattning

Arbetsmarknadsnämnden har av kommunstyrelsen beretts tillfälle att inkomma med yttrande avseende ett förslag till Riktlinjer för staden avseende lex Sarah.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att de föreslagna riktlinjerna är tydliga och ger god vägledning i förvaltningens fortsatta arbete i hur arbetet med lex Sarah ska bedrivas både vad avser rutiner för handläggning, beslutanderätt och delegering.

Lex Sarah är en del av det systematiska kvalitetsarbetet och syftar till att säkerställa att personer som är i behov av socialtjänstens insatser ska få dessa med god kvalitet. Lex Sarahbestämmelserna ska tillämpas både vid handläggning av ärenden och vid genomförande av insatser. Lex Sarah ska inarbetas som en del av förvaltningens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Anställda ska, som ett led i kvalitetsarbetet och dess utveckling, uppmuntras att påtala missförhållanden eller risker för missförhållanden.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts av utrednings- och utvecklingsstaben.

Bakgrund

Den 1 juli 2011 infördes nya bestämmelser om Lex Sarah i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Lex Sarah är en del av det systematiska kvalitetsarbetet som ska bedrivas enligt 3 kap. 3 § SoL och 6 § LSS och ska ingå som en del i verksamhetens ledningssystem och omfatta rutiner för att hantera bestämmelserna i lex Sarah.

Förändringarna syftar till att säkerställa att personer som är i behov av socialtjänstens insatser ska få dessa med god kvalitet. Fel, brister och missförhållanden ska så långt möjligt förebyggas och, om de ändå inträffar, åtgärdas så snabbt som möjligt. Lex Sarah gällde före den 1 juli inom omsorger för äldre och personer med funktionshinder enligt SoL samt i verksamhet enligt LSS. Den 1 juli 2011 utvidgades Lex Sarah till att gälla inom hela socialtjänsten inklusive verksamhet vid Statens Institutionsstyrelse (SiS).

Arbetsmarknadsförvaltningen har av kommunstyrelsen erhållit förslaget till Riktlinjer för lex Sarah på remiss. Förslaget till riktlinjer ska behandlas i kommunfullmäktige.

Då lagstiftningen gäller från 1 juli 2011 så har Arbetsmarknadsnämnden och andra berörda nämnder beslutat om preliminära rutiner för lex Sarah i avvaktan på riktlinjerna. När riktlinjerna antagits av Kommunfullmäktige ska berörda nämnder fastställa slutliga rutiner för lex Sarah.

Förändringarna i lagstiftningen

Förändringarna kan sammanfattas enligt följande:

- Lex Sarah får en tydligare koppling till god kvalitet och det systematiska kvalitetsarbete som kommuner och enskilda verksamheter ska bedriva.
- Anställda m.fl. som fullgör uppgifter inom socialtjänsten och i verksamhet enligt LSS blir skyldiga att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden. Personalen behöver inte överväga allvarligheten i ett missförhållande.
- Rapporten ska lämnas till den som bedriver en verksamhet, dvs. till nämnden i en kommunal verksamhet, ledningen vid Statens institutionsstyrelse, huvudmannen för en yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet (bolag, stiftelse, kooperativ eller förening).
- De som ska ta emot rapporter om missförhållanden eller risker för missförhållanden kommer att vara skyldiga att informera anställda m.fl. om rapporteringsskyldigheten.
- Skyldigheten att utreda och dokumentera samt avhjälpa och undanröja ett missförhållande eller risk för ett missförhållande lagregleras.

- Om utredningen visar att det var ett allvarligt missförhållande eller risk för ett allvarligt missförhållande ska den som bedriver verksamheten, dvs. nämnden i en kommunal verksamhet, ledningen vid Statens institutionsstyrelse eller huvudmannen för en yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet, anmäla det till Socialstyrelsen. Det gäller oavsett om det allvarliga missförhållandet har avhjälpats eller inte.

Ärendet

Förslaget till riktlinjer innehåller följande avsnitt

1. Riktlinjernas syfte och tillämpning
2. Lagstiftning, föreskrifter m.m.
3. Allmänna utgångspunkter om vad lex Sarah innebär och kraven på ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
4. Tillämpningsområde
5. Att medverka till god kvalitet
6. Rapporteringsskyldigheten
7. Omedelbara åtgärder
8. Information till nämnd om mottagna rapporter
9. Utredningsförfarandet
10. Anmälan till socialstyrelsen
11. Rutiner för verksamheten
12. Beslutanderätt och delegering
13. Registrering och diarieföring
14. Offentlighet och sekretess
15. Bevarande och gallring
16. Polisanmälan
17. Utredningsskyldighet och bevarande av dokumentation i enskild verksamhet

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att de föreslagna riktlinjerna är tydliga och ger god vägledning i förvaltningens fortsatta arbete i hur arbetet med lex Sarah ska bedrivas både vad avser rutiner för handläggning, beslutanderätt och delegering.

Lex Sarah är en del av det systematiska kvalitetsarbetet och syftar till att säkerställa att personer som är i behov av socialtjänstens insatser ska få dessa med god kvalitet. Lex Sarah ska inarbetas som en del av förvaltningens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Lex Sarah är tillämplig på var och en som fullgör uppgifter inom socialtjänsten och Jobbtorg Stockholm. Uppgifter som utförs inom Jobbtorg Stockholm är socialtjänstuppgifter. Anställda ska medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet och rapportera missförhållanden eller

påtagliga risker för missförhållanden. Lex Sarahbestämmelserna ska tillämpas både vid handläggning av ärenden och vid genomförande av insatser.

Fel, brister och missförhållanden ska så långt möjligt förebyggas och, om de ändå inträffar, åtgärdas så snabbt som möjligt. Var och en som fullgör uppgifter inom socialtjänsten ska medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet och rapportera missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden. Den som rapporterar behöver inte ta ställning till allvarlighetsgraden. Anställda ska, som ett led i kvalitetsarbetet och dess utveckling, uppmuntras att påtala missförhållanden eller risker för missförhållanden.

Rapporteringsskyldighet uppstår i den nämnd där bristen påtalas och den möjligheten står öppen för alla, även nämndens ledamöter.

För verksamhet som upphandlats för aspiranterna på Jobbtorg Stockholm gäller att leverantören ansvarar för att leverantörens personal känner till skyldigheten att rapportera missförhållanden eller påtaglig risk för missförhållanden enligt 14 kap 3 § SoL. Leverantören ska i enlighet med Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2011:5 ha skriftliga rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras. Leverantören har skyldighet att informera Arbetsmarknadsnämnden om mottagna rapporter. Som ytterst ansvarig för socialtjänsten åligger det Arbetsmarknadsnämnden att följa upp verksamheten och som en del av uppföljningsarbetet bör nämnden hålla sig informerad om vilka åtgärder leverantören vidtagit med anledning av rapporterade missförhållanden.

Bilaga:

Förslag till Riktlinjer för lex Sarah